

REVEL Performa M 22

Prosinec 2008 MJ

"Najednou cítíte, že zmizí mlha a prach, zvuk je brilantnější, samozřejmější, jiskřivější. Membrány reproduktorů jako by nevážily ani gram - s takovou rychlostí dokáže Revel reagovat na sebemenší podnět..."

Taktická helikoptéra...

Jméno Revel nebylo pro relativně krátkou dobu existující společnost vybráno náhodou. Toto slovo znamená v anglickém jazyce nejen radostné chvíle strávené v příjemné společnosti, ale skrývá i slovní hříčku se základem slova 'revelation', užívaného ve smyslu 'odhalení'. A odhalující tato sympatická reprosoustava bezpochyby je.

Stojanová Performa M 22 zaujímá v hierarchii hned druhou příčku za Ultima Gem 2. V katalogu firmy najdeme prakticky jen tři modelové řady, což je sympatické - nejnižší Concerta, vyšší Performa a nejvyšší Ultima. Špičkou ledovce a vlajkovou lodí společnosti jsou Revel Ultima Salon 2, ke kterým má audiodrom zvláštní vztah už jen tím, že jejich menšího bratra, Revel Ultima Studio 2, vlastní kolega PW. Ultima Salon 2 jsou jedny z nejlepších reprosoustav vůbec a zcela oprávněně si loni odnesly ocenění reprosoustava roku magazínu The Absolute Sound. Doufám, že budu mít ještě příležitost se o tomto skvostu rozepsat jindy.

Zdání klame, a u Revelů zvlášť...

I když navenek vypadá Performa M 22 odlišně, projevem je svému velkému bratru blíže než byste čekali. A to je při ceně okolo 60 tisíc korun velmi potěšující. Narozdíl od předchozího úspěšného monitoru M 20 už v novince nenajdete konkávní hliníkovou membránu středobasového reproduktoru, ale tradičnější konus. Tradičnější jen naoko - komponenty pro tento měnič pocházejí z vlastního vývoje Revel a skrývají v sobě některá zajímavá řešení. Materiálem membrány je ultralehký keramický kompozit, který by měl přinést lepší kontrolu zejména ve středovém pásmu a zlepšit odezvu reproduktoru, a hnací jednotkou měniče představují dva neodymové magnety, uložené s opačnou polaritou (eliminace magnetického vyzařování důležitá zejména proto, že všechny řady musí vyhovovat provozu domácího kina). Pěticentimetrová cívka evokuje konstrukci, kterou jsme zvyklí vídat u Dynaudia, včetně hliníkového drátu, kterým je navinuta. Reprodukce basů je posílena dozadu vyústěným basreflexovým nátrubkem. Celkové pojetí svým způsobem dánskou značku (zejména řadu Focus) hodně připomíná, ale jak už bylo řečeno, zdání klame.

Ani výškový reproduktor není u Revelů žádnou mnohasériovou záležitostí. Performa M 22 svítí do šera 2,5cm titanovou kopulkou chlazenou ferofluidem, která se skrývá za mřížemi (lépe řečeno dvěma stříbřitými drátky), které ji chrání před nechtěným poškozením. Těšil jsem se na to, jak bez problémů odhalím titan v přednesu vysokých kmitočtů a výslednému zvuku přiřknu 'kovové zabarvení', ale při poslechu se nic takového neprojevuje a Revel Performa M 22 se tak řadí k těm nemnoha monitorům, kde nová technologie zvuku neškodí. Pochopitelně, že výškový měnič na zvuku jakousi signaturu zanechává, ale řekl bych, že spíše ve smyslu pozitivním - bude o tom řeč dále.

Kabinety nového modelu vycházejí ze soudobých požadavků na interiérový design, které diktují jednoduché linie, subtilní rozměry a minimum zaoblení. Dobrý zvuk si ale žádá pravý opak a Revel se s tím vypořádal velice zdařile. Skříň není s vnitřním objemem 20l (22x37x30cm) úplný drobeček, ale v místnosti působí velmi nenápadně díky dvěma drobným detailům - čelní deska, do které jsou vsazeny oba měniče, je sendvič, přičemž horní vrstva je čemá a má zaoblené hrany, a celý kabinet je ve směru předozadním rozdělen přibližně na třetiny, přičemž k posluchači směřující dvě třetiny jsou odýhované a zbývající část lakována matným černým lakem. Soustavy tak vypadají velmi odlehčeně a elegantně a neměl by být problém je prosadit u partnerky.

Co mají společného Revel a Mark Levinson?

Hodně. Revel je součástí nadnárodní skupiny Harman International, která se postupnými akvizicemi rozrostla do neuvěřitelných rozměrů. Hifi, respektive komponenty pro domácí zábavu, dnes představují pouhou frakci celého výrobního programu korporace, která je aktivní i na poli dodávek pro automobilový průmysl, informačních technologií nebo projektování profesionálních studií a koncertních sálů. A pokud považujete Harman Kardon za komerci, jména jako Madrigal/Mark Levinson, Lexicon, Studer, AKG, Infinity nebo JBL by měla znít uším audiofilních nadšenců přinejmenším povědomě.

A právě Sandy Berlin z Madrigalu a Kevin Voecks (dříve u Mirage a Snell) stáli za zrodem Revel. Dokážu si představit, že to byla práce inspirativní, zvláště když máte za zády podporu tak ohromných rozměrů a téměř nekonečné množství kapitálu. Ale není to vždy jen o penězích, ale i manažerském umu. A ten ztělesnil Berlin, který ho už v minulosti několikrát prokázal - byl to on, komu se povedlo opět postavit na nohy Mark Levinson po jeho bankrotu v roce 1984, kdo implementoval úspěšný revitalizační plán v JBL a kdo pomohl uklidnit rozvířené vody v Tannoy při akvizici této firmy. O to víc je zamrucující zpráva, že Sandy Berlin podlehl v březnu tohoto roku boji se zhoubnou nemocí.

A znovu Revel a Mark Levinson...

Umístění monitorů Performa M 22 v prostoru je snadná práce, neboť ony na umístění nijak náročné nejsou, dodržíte-li základní principy - tedy dobrý stojan a ne do rohu. Měníče mají poměrně široký vyzařovací úhel, takže i mírně nalevo nebo napravo od ideální poslechové polohy na zvuku neztrácíte. Aby firma vyšla vstříc i těm zájemcům, kteří z jakéhokoli důvodu ideální akustiku doma nemají, najdete na zadním panelu kromě dvou reproduktorových terminálů i dva otočné knoflíky pro +/- 1dB korekci výstupů výškového a středobasového reproduktoru. Už samotná existence takové možnosti svádí k laborování a experimentům, takže i já jsem si pochopitelně v průběhu poslechu s těmito točítky užil. Ať jsem ale zvolil jakoukoli kombinaci, stejně jsem nakonec skončil s výchozím nastavením (tedy bez korekce), kdy byl zvuk přirozený a bez omezení. Zdůrazňovat vysoké kmitočty bych nedoporučoval a kupodivu i jejich decibelovým potlačením ztratil zvuk něco ze své živosti. U středobasového měniče vyústilo pootočení knoflíku na jednu nebo druhou stranu v jakousi zvukovou prkennost, prostě to nebylo ono. Je ale pravdou, že použitá poslechová místnost ani umístění soustav žádnou korekci nepotřebovaly, takže pokud v domácích podmínkách upřednostníte nastavení jiné, je to také v pořádku. Od toho tam ty knoflíky koneckonců jsou.

Důležitější než umístění je zesilovač, který by měl být pokud možno stabilní a s dostatečným výkonem - tipuji, že takových 2x50W by mělo být minimum, chcete-li M 22 při jejich citlivosti 85dB a 6 ohmové nominální impedanci opravdu rozehrát. Kolega z firemní stáje Mark Levinson № 432 s nimi pochopitelně problémy neměl. Aby to měly monitory Revel těžší, protiváhu jim v systému tvořily výborné stojanovky Focal JMLab Micro Utopia Be.

Rychlost, přesnost, transparence...

Zvuk, který si přes M 22 do místnosti pustíte se dá nejlépe charakterizovat třemi slovy: rychlost, přesnost, transparence. Dalo by se to přirovnat k nadechnutí se čerstvého horského vzduchu. Najednou cítíte, že zmizí mlha a prach, zvuk je brilantnější, samozřejmější, jiskřivější. Membrány reproduktorů jako by nevážily ani gram - s takovou rychlostí dokáže Revel reagovat na sebemenší podnět. Hodně zajímavým prvkem je ticho na pozadí hudby, což je vlastnost, kterou přičítáme většinou pouze zdrojovým komponentům nebo zdařilé filtraci sítě.

Velmi zajímavé bylo porovnání M 22 s Micro Utopia. Průšvih se prostě nekoná a Revely mají k projevu těchto podařených Focalů nebezpečně blízko. Nekonečným porovnáváním na povrch rozdílů sice vyplynou, ale nejsou nijak dramatické. Ve středovém pásmu si jsou obě reprosoustavy velice podobné - akustická kytara, lidský hlas nebo smyčce mají potřebné rozlišení a přehlednost se štedrou dávkou detailu. Množství informací a jejich přesnost směřuje v Performa M 22 spíše do vyšších registrů, což se projevilo například na ženském vokálu Loreeny McKennit (*Ancient Muse*, Verve 774213121097), který 'sedl' Revelům o něco lépe než Micro Utopiím a nesl se místností v éteričtějším, svůdnějším podání. Na druhou stranu má Focal zase o chlup víc jakési samozřejmosti a nenucenosti a je blíže k tomu, co nazýváme absolutní neutralitou.

Titanová kalota sice nedosahovala čistoty beryliového měniče a výšky vystupovaly u Revel o něco energičtější, ale neodhalíte to bez přímého srovnání, což je samo o sobě poklona. Na tracku *The Gods of Jazz* (Airto Moreira, Stereophile Test CD3) jsou k slyšení výborně nahané činely a krystalicky čisté piano Herbieho Hancocka, které zabíhá až do nejvyšších registrů - Performa M 22 přenesla komplikované struktury zvuku nástrojů bez zaváhání včetně téměř fyzického pocitu uvolnění pedálu piana po první půl minutě skladby. Focality sice vykazaly větší spojitost a hladkost (titan v Revelech byl o nuanci zmitější), ale také stojí dvojnásobek. S ohledem na energický výškový měnič a celkovou brilanci se přímo nabízí si pohlát s reproduktorovými (a propojovacími) kabely, o komponentech ani nemluvě. Revel vám ihned díky svému rozlišení dá vědět, zda-li mu změna prospěla nebo ne. V mém případě se třeba osvědčila prostá výměna rerokabelu za Cardas Cross. Výsledkem bylo sice o něco méně transparence (ale i tak jí zůstalo dostatek), nicméně celkový zvuk získal na sametovosti a plnosti, hlas víc plynul a kombinace se stala více emocionální. Flétna (Loreena McKennit) najednou dostala do vínků magičtější podmanivější tónbr a hudba se rozehrála barvami.

Ale pojďme zpátky od kabelů k reprosoustavám. Když sklouzneme dolů, zjistíme, že na svou velikost jdou Revely opravdu hluboko. Řekl bych, že i o něco níž, než udávají specifikace. Bez problémů zahrály až ke 40Hz a subjektivně dodaly zvuku větší objem basů než referenční soustava. A nejde o neurčité basování - bas M 22 je pevný, kontrolovaný, kopák má definici, bicí jsou přesné a razantní a zachovávají si vysokou míru rozlišení. Revel má dar rychlosti, což činí zážitkem veškeré nahrávky s rychlými změnami nebo nahrávky založené na rytmicích, vyžadující okamžitou odezvu. U M 22 nezaznamenáte ani stopu po jakékoli setrvačnosti zvuku nebo upachtěnosti - efekt čerstvého horského vzduchu funguje bezchybně.

Kde Revel excelovaly, a troufám si říci , že v tomto ohledu předčí i Micro Utopia, byl prostor. Performa M 22 dokázaly víc zmizet ze zorného pole posluchače, vytvořit homogennější zvukový obraz, který se, co se šířky týká, neomezoval na rozteč soustav. Iluze předozadního prostoru byla v podání Revelu hlubší, vícevrstvá. Nedosahovaly sice holografického zobrazení s bodovou lokalizací, které umí třeba Dynaudio Contour S1.4, ale i tak se hravě dostávají ve své kategorii do první ligy. Bravo.

Taktická helikoptéra...

Jsou soustavy, které jsou neochvějně jako letadlová loď. Jsou soustavy, které rozechvějí okenní tabule jako strategický bombardér. Ve srovnání s nimi jsou Revel Performa M 22 taktickou helikoptérou, která dokáže být velmi rychle na místě a má téměř neomezenou manévrovatelnost. Neumožní vám sice vychutnat Bachovy varhanní koncerty, ale jinak u nich nenarazíte na výraznější slabinu. Sandy Berlin se svým nekompromisním přístupem věděl, co dělá.

© Copyright - Audiodrom

(<http://www.excelia-hifi.cz>)